

Lausunto Ikaalisten Kangaslammin energiapuiston osayleiskaavaluonnoksesta

Rakennus- ja ympäristölautakunta 17.03.2026
1226/00.04.03/2024

Ikaalisten kaupunki pyytää lausuntoa Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimaosayleiskaavaluonnoksesta.

Pohjan Voima Oy:n omistama hankeyhtiö Kangaslammin Energia Oy suunnittelee Kangaslammin tuulipuistoa Parkanon ja Ikaalisten kaupunkien alueelle. Tuulivoimahanke kokonaisuutena edellyttää YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointia, joka laaditaan kaavoituksen rinnalla.

Hankeaineisto on nähtävillä 11.2.- 27.3.2026 välisen ajan ja lausuntoa pyydetään viimeistään 27.3.2026 mennessä.

Kaavaluonnos pohjautuu YVA:n vaihtoehdolle VE2B, jossa Parkanon alueelle suunnitellaan 16 tuulivoimalaa ja 99 ha aurinkovoima-alueita.

Ikaalisiin tuulivoimaloita sijoittuu kaksi (2) kappaletta.

Suunniteltu Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoima-alue sijaitsee Parkanon kaupungissa, mutta alueella on Ikaalisten enklaavi. Osayleiskaava-alue sijoittuu harvaan asutulle alueelle, josta etäisyyttä Parkanon keskukselle on lähimmillään noin 3 km ja Ikaalisten taajamaan noin 22 km.

Asutus on keskittynyt alueen itäpuolelle Parkanon taajamaan sekä noin 2 km etäisyydelle Vatulankylään, Lapinnevan ja Niininevan kyliin. Kaava-alueen maasto on pääosin ojitettua suota ja eri-ikäistä talousmetsää. Alueella on kattavasti metsätaloutta varten rakennettua tiestöä. Lisäksi alueelle sijoittuu turvetuotantoalueita ja siellä on neljä voimassa olevaa maa-ainestenottolupaa.

Kaavoitus

Maakuntakaava

Pirkanmaan Maakuntakaavassa 2040 hankealue osin osuu maakuntakaavaan merkitylle tuulivoima-alueelle (tv).

Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset vakituiseen ja loma-asutukseen, luontoon, kuten linnustoon ja lepakoihin, ekologisiin yhteyksiin, pohjaveteen sekä ulkoilu- ja virkistysyhteyksiin. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon asutukseen kohdistuvat melu- ja välkevaikutukset sekä varmistaa arvokkaiden geologisten muodostumien ja maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen.

Pirkanmaalla on hyväksytty kokonaismaakuntakaavaa täydentävä vaihemaakuntakaava keväällä 2025. Kaava on nimetty Elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavaksi. Kaavassa keskitytään luonnon monimuotoisuuteen sekä kestävään energiantuotantoon.

Kaavassa Kangaslammin alueelle sijoittuu sekä kumottavia että uusia merkintöjä. Nykyisen maakuntakaavan merkinnöistä turvetuotantoalueen merkintä (EOt) sekä tuulivoima-alueen merkintä (tv-1) kumoutuisivat. Uudessa kaavassa tuuli- ja aurinkovoima-alueelle sijoittuu turvealueiden kehittämisen kohdealue (mk3), tuulienergiatuotannon alue sekä luonnon monimuotoisuuden ydinalue.

Yleiskaava

Tuulivoima-alueella ei ole voimassa olevia yleiskaavoja. Lähin yleiskaavoitettu alue on Parkanon keskustan osayleiskaava-alue noin 3,2 km etäisyydellä hankealueen itäpuolella.

Asemakaava ja ranta-asemakaava

Tuuli- ja aurinkovoima-alueen ympäristöön sijoittuu useita ranta-asemakaavoja, joista lähimmät sijoittuvat Vuorijärven alueelle noin kilometrin etäisyydelle tuuli- ja aurinkovoima-alueen rajasta koilliseen.

Muut hankkeet

Hankealueelle sijoittuu useita maa-aineksen ottoalueita, kuten Sarkinkeitaan turvetuotantoalue, Kangaslamminnevan turvetuotantoalue ja Rukonevan turvetuotantoalue. Kangaslamminnevilla ja Rukonevalla on toistaiseksi voimassa olevat ympäristöluvat. Sarkinkeitaasta ei ole tarkempia tietoja. Kangaslammin hankealueen läheisyyteen sijoittuu muita tuulivoima-puistoja tai tuulivoimahankkeita sekä aurinkovoimahankkeita (Kuva 9, taulukko 2 ja taulukko 3).

Alueen nykytila ja käyttö

Alue on kooltaan noin 3 000 hehtaaria, josta Parkanon kaupungin alueella on noin 2 800 hehtaaria, ja Ikaalisten kaupungin alueella noin 200 hehtaaria. Alue on suurelta osin ojitettua suota sekä eri ikäistä talousmetsää, ja alueelle sijoittuu kattavasti metsätaloutta varten rakennettua tiestöä. Alueen keskiosassa on kaksi lampea, Kangaslammit. Alueella on neljä voimassa olevaa maa-ainestenottolupaa, ja alueelle sijoittuu turvetuotantoalueita. Kaikki sähkönsiirtoreitit sijoittuvat Parkanon ja Ikaalisten alueille.

Geologiset arvokohteet

Hankealueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu luokiteltuja ja arvokkaita kallioalueita, kivikoita, moreenialueita tai tuuli- ja rantakerrostumia. (kuva 19).

Pintavedet

Hankealue sijoittuu valuma-alueiden 2. jaossa Kokemäenjoen vesistöalueeseen (35). Hankealueen pohjois- ja koillisosassa vedet virtaavat kohti Työluomaa, joka myöhemmin purkaa Hanhijärveen ja lopulta alueen koillispuolella olevaan Vuorijärveen.

Pohjavedet

Lähin pohjavesialue, Lapinneva pohjoinen (0258118), sijoittuu noin 2,3 kilometrin etäisyydelle lähimmästä voimalasta. Lapinnevan pohjoinen pohjavesialue on luokiteltu muuksi vedenhankintakäyttöön soveltuvaksi pohjavesialueeksi (2), ja alueelle on laadittu suojelusuunnitelma. Lapinnevan eteläinen pohjavesialue (0258120) sijoittuu noin 3,3 kilometrin etäisyydelle lähimmästä voimalasta. Lapinnevan eteläinen pohjavesialue on luokiteltu muuksi vedenhankintakäyttöön soveltuvaksi pohjavesialueeksi (2), ja alueelle on myös laadittu suojelusuunnitelma. (Kuva 23).

Lisäksi läheisten asuin- ja lomarakennusten yhteyteen voi sijoittua talousvesikaivoja. Tieto on saatu Parkanon Vesi Oy:ltä 8.5.2025.

Arvokkaat luontokohteet ja lajisto

Kaava-alueelle sijoittuu kaksi luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokasta luontokohdetta. Hankealueelta rajattiin 16 luontokohdetta ja sähkönsiirtoreiteiltä 13 luontokohdetta. Kohteet on rajattu arvokkaiksi luontokohteiksi lähtötietojen, maasto- ja ilmakuvatarkastelun perusteella.

Vesilain suojellut luontotyytit (VL 2 luku 11 §), kuten lähteet, norot ja alle hehtaarin kokoiset lammet, ovat lainsäädännöllä turvattuja kohteita ja kuuluvat arvoluokkaan 1. (Kuva 23)

Kaava-alueen eteläosaan sijoittuu yksi Metsälain (1093/1996) 10 §:n mukainen kohde. Kemera-ympäristötukikohteita ei sijoitu alueelle. (Kuva 24).

Linnusto

Pesimälinnustoa on selvitetty kartoitus- ja pistelaskennoin vuonna 2024. Pesimäaikaan lintulajeja havaittiin 77 kpl, jotka vähintään todennäköisesti pesivät alueella. Lintutiheys on alueella hieman keskimääräistä korkeampi.

Hankealueella soidinsi ainakin 62 teerikukkoa. Suurimmat soitimet olivat Rukonevan turvekentällä (42 koirasta) ja Kangaslamminnevan turvekentällä (10 koirasta). Naarasteeriä havaittiin enimmillään kymmenen lintua.

Huomionarvoisia kahlaajia havaittiin tuuli- ja aurinkovoima-alueella seitsemän lajia. Kahlaajia oli etenkin Sarkinkeitaan kosteikolla ja Kangaslamminnevan sekä Rukonevan läheisyydessä. Huomionarvoisista kahlaajista pesintä saatiin varmistettua ainoastaan lirolta (NT, KVA, DIR) ja pikkutyyliltä (NT). Pikkutyylillä pesi Rukonevan turvekentän viereisellä sora-alueella ja liro Kangaslamminnevalle. Kurkia havaittiin Kangaslamminnevalle ja Rukonevalle, mutta pesintää ei saatu varmistettua. Rukonevalle havaittiin yhtä aikaa neljä lintua eri puolilla aluetta.

Huomionarvoisia pääskyjä havaittiin kaksi: haara- ja törmäpääsky. Haarapääskyjen pesiä löydettiin kaksi Rukonevan kenttien työmaakontista ja yksi Takalansuonsaaren louhimolta. Havaintoja haarapääskystä tehtiin myös muualla tuuli- ja aurinkovoima-alueella. Törmäpääsky havaittiin kerran Rukonevan turvekentän viereisellä sora-alueella, mutta pesinnästä ei löydetty viitteitä.

Hömotiaishavaintoja tehtiin eniten Kettukeitaan ympärillä ja Rukonevan kaakkois- ja eteläpuolella.

Päiväpetolinnut

Päiväpetolintujen seuranta suoritettiin alueella 19.6.2024 - 3.6.2025 välisenä aikana. Seurannassa tarkkailtiin erityisesti maakotkaa. Havainnot tehtiin Rukonevan pohjoispuolelta. Alueella on havaittu myös sääksi, hiirihaukka, tuulihaukka, nuolihaukka. Lisäksi havainnot tehtiin ampuhaukasta, ruskosuohaukasta, merikotkasta ja varpushaukasta.

Muuttolinnut

Hanke ei sijoitu kurjen päämuuttoreiteille, mutta kuitenkin suhteellisen lähelle niitä. Kurjen syysmuuttoreitti sijoittuu noin 20 kilometrin etäisyydelle tuuli- ja aurinkovoima-alueesta itään. (Kuva 28). Etäämmälle tuuli- ja aurinkovoima-alueen länsipuolelle sijoittuu metsähanhien päämuuttoreitti sekä etenkin kevätmuuttokaudella tärkeitä lepäily- ja ruokailualueita. Lähialueiden turvetuotantoalueilla ja niiden kosteikoilla on todennäköisesti merkitystä myös linnuston muutonaikaisina lepäily- ja ruokailualueina.

Lepakot

Aktiivihavaintojen perusteella tuuli- ja aurinkovoima-alueella ruokailee ja liikkuu pääasiassa pohjanlepakoita ja hyvin niukasti siippalajeja. Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoima-alueella havaitut lepakoiden tiheydet olivat alhaisia ja alueella ei tulkita tulosten perusteella olevan merkittävää ruokailu- tai siirtymisaluetta, jota useat lepakkolajit käyttäisivät.

Liito-orava

Useita liito-oravahavaintoja vuodelta 2023 on tuuliaurinkovoima-alueen eteläpuolella rautatien eteläpuolisessa Mäentauksen ympäristössä noin 200 metrin etäisyydellä alueen rajasta. Liito-oravahavaintoja vuodelta 2019 on tehty tuuli- ja aurinkovoima-alueen lounaispuolella Rinnemäen ja Kovamäen ympäristössä noin kilometrin etäisyydellä alueen rajasta sekä alueen koillispuolella Viitalankylän ympäristössä noin 3,5 km etäisyydellä alueesta.

Viitasammakko

Alueella esiintyy viitasammakolle sopivia elinympäristöjä. Viitasammakoille rajattiin 11 kpl lisääntymis- ja levähdyspaikkakohdetta (Kuva 31). Kaksi kohteista Rukonevan turvetuotantoalueen laskeuma-altaissa ja pääojauomassa (kohteet 10 ja 11, Kuva30).

Rajatut kohteet ovat lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joiden hävittäminen luonnonsuojelulain (78 §) mukaisesti on kielletty.

Viitasammakon esiintymistä kuvaavan kuvan numerointi on väärin tekstissä. Kuvanumeron tulee olla kuva 31. (kartta on selkeä ja antaa hyvän käsityksen viitasammakoiden soidinalueiden sijoittumisesta. Numerolla 8 merkitty soidinalue on hyvin lähellä alueen länsipuolelle sijoittuvaa tuulivoimalaa. Koska lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen on lailla kielletty, niin kaavaselostuksessa tulee ottaa kantaa, miten kyseinen alue suojellaan rakentamisen aikana)

Suurpedot

Alueella ei ole tehty havaintoja susista. Metsästysseurojen ja suurpetoyhdyshenkilön haastatteluissa kerrotaan tuuli- ja aurinkovoima-alueella susihavaintojen runsastuneen. Vuonna 2023 susihavaintoja on tehty kuukausittain, ja jopa viikoittain (Metsästäjähaastattelut 2024).

Luontoselvitysten yhteydessä ei tehty havaintoja karhusta tai karhun jäljistä. Metsästysseuran ja suurpetoyhdyshenkilön haastatteluissa kerrottiin, että karhusta tehdään hankealueella havaintoja vuositasolla muutamia, eikä hankealue ole ydinaluetta karhulle.

Ilveksestä tai sen jäljistä ei tehty havaintoja luontoselvitysten yhteydessä. Metsästysseurojen ja suurpetoyhdyshenkilön haastatteluissa kerrotaan tuuli- ja aurinkovoima-alueella havainnoista ilveksestä ja kannan olevan runsas. Alueelle kerrotaan muodostuneen kahden ilveksen reviiri. Havainnot ovat lisääntyneet viime vuosina. Ilveksien reviiri on laaja ja havaintoja mahdollisesta pesäpaikasta ei ole tehty hankealueelta. Ilveksestä on tehty kaksi vahvistamatonta havaintoa Luonnonvarakeskuksen suurpetokarttaan hankealueen pohjoispuolelta viimeisen kahden kuukauden aikana (viitattu 5.6.2025)

Luontoselvitysten aikana ei tehty havaintoja ahmasta tai sen jäljistä. Metsästysseurojen ja suurpetoyhdyshenkilön haastatteluissa kerrotaan tuuli- ja aurinkovoima-alueella havainnoista ahmasta (jälki-, näkö- ja riistakamerahavaintoja) ja pohdittiin jopa ahman mahdollisesta reviiristä alueella. Havainnot lisääntyneet viime vuosina. Ahmasta ei ole tehty havaintoja Luonnonvarakeskuksen suurpetokarttaan viimeisen kahden kuukauden aikana (viitattu 5.6.2025).

Natura-alueet

Alle 10 kilometrin etäisyydelle voimaloista sijoittuu kaksi Natura-aluetta. Lähin, Häädetkeidas (FI0336004), sijoittuu noin 4 kilometrin etäisyydelle

TV2 voimaloista tuuli- ja aurinkovoima-alueen luoteispuolelle. Alue on liitetty Natura-verkostoon erityisten suojelutoimien alueena (SAC). Puurokeidas-Hannankeidas (FI0336006) sijoittuu noin 7,2 kilometrin etäisyydelle TV1 voimaloista tuuli- ja aurinkovoima-alueen luoteispuolelle. Alue on liitetty Natura-verkostoon erityisten suojelutoimien alueena (SAC). Kaikki alle 10 km etäisyydelle tuuli- ja aurinkovoima-alueesta ja alle kilometrin etäisyydelle voimajohtoreiteistä sijoittuvat Natura-alueet on esitetty taulukossa nro 5 ja kuvassa nro 34. Erityisesti kartta on hyvin havainnollistava suojelualueiden sijoittumisessa hankealueen ja voimajohtoreittien läheisyyteen.

Luonnonsuojelualueet ja suojeluohjelmien alueet

Tuuli- ja aurinkovoima-alueen eteläosaan sijoittuu Ronokorven soidensuojelun täydennysehdotusalue (5013) lähimmillään noin 130 m etäisyydelle voimaloista. Etäisyyttä lähimpään suunniteltuun aurinkovoima-alueeseen on lähimmillään noin 160 metriä (kuva 36). Alle kymmenen kilometrin etäisyydelle TV1 voimaloista sijoittuu viisi muuta luonnonsuojeluohjelma-alueita, joista lähin on noin 2,9 kilometrin etäisyydelle lounaaseen sijaitseva soidensuojelun täydennysehdotusalue Rajaneva (5003) (Kuva 35). Sähkösiirtoreitti SVE3 kulkee läheltä Rajanevan (5003) luonnonsuojeluohjelma-alueita. Kartassa tämä on hyvin esitetty. Suurennetussa kuvassa voidaan havaita, että voimajohto kulkee noin 300-350 metrin päässä Rajanevan suojelualueen rajasta. Myös sähkösiirtoreitti SVE2 kulkee lähellä Kaitojenvesien suojelualueita noin 150 metrin päässä alueen eteläpäästä. Kuvassa 36. on havainnollistettu voimaloiden sijoittuminen suhteessa Ronokorven soidensuojelukohteen täydennyskohteeseen hankevaihtoehtossa VE2B.

Luonnonvarat

Maanmittauslaitoksen maastotietokannan mukaan tuuli- ja aurinkovoima-alueelle sijoittuu useita maa-aineksen ottoalueita (Kuva 40). Kangaslamminnevan turvetuotantoalueen omistaa Ari-Pekka Niemi Oy, ja alueen lupa on toistaiseksi voimassa oleva. Kangaslamminnevan kuivatusvedet johdetaan metsäojastoa pitkin Kotojärveen ja siitä edelleen Kovesjokeen. Rukonevan turvetuotantoalueen omistaa Kekkilä Oy, ja alueen ympäristölupa on toistaiseksi voimassa oleva. Rukoneva sijaitsee Kokemusjoen (35.525) valuma-alueella, joka kuuluu Kokemäenjoen (35.) valuma-alueeseen. Kuivatusvedet johdetaan laskuojasta Heinilammen kautta Kokemusjokeen ja sieltä edelleen Kyrösjärven Kovalahteen. Kartassa tuulivoimalapaikat ja sora- ja hiekanottoluvat on merkitty mustilla ja ruskeilla pallukoilla. Sora- ja hiekanottoluvat olisi hyvä merkitä tuulivoimaloiden merkinnästä poikkeavalla värillä selkeyden vuoksi. Kartasta myös voidaan havaita, että alueelle, jonne suunnitellaan aurinkovoimalan sijoittamista, on havaittavissa eloperäistä aluetta.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Kangaslammin hankealue sijaitsee Suomenselän alueella. Maisema-aluejärjestelmän mietinnön 1 (1993) mukaan Suomenselkä on karu ja laakea vedenjakajaseutu JärviSuomen ja Pohjanmaan välillä.

Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoima-alueen maasto on pääosin soista ja osin ojitettua kuivahkon kankaan talousmetsää, jonka keskiosassa sijaitsee kaksi pientä lampea Kangaslammit. Alueella sijaitsee myös muutamia pienehköjä ojittamattomia avosuonoalueita, kuten Takalassuo ja Ronokorpi alueen eteläosassa sekä turvetuotantoalueita alueen keski- ja koillisosissa. Alueella on jonkin verran metsätaloutta varten rakennettua tiestöä. Tuuli- ja aurinkovoima-alueen maasto on korkeussuhteiltaan melko tasainen. Alueelle ei sijoitu maiseman tai kulttuuriympäristön arvokohteita tai vakituista asutusta.

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet

Alueidenkäyttölain (132/1999, MRL) valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) edellyttävät, että valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta huolehditaan.

Tuulivoima-alueelle ei sijoitu valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Hankkeen suunniteltujen voimaloiden maisemalliselle teoreettiselle maksiminäkyvyysalueelle eli alle 40 kilometrin etäisyydelle sijoittuu neljä valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta (Kuva 43, taulukko 9).

Valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt

Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristökohteet antavat alueellisesti, ajallisesti ja kohdetyypeittäin monipuolisen kokonaiskuvan maamme rakennetun ympäristön historiasta ja kehityksestä. Valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY 2009) ei sijoitu hankealueelle. Alueet on esitetty kuvassa 43.

Maakunnallisesti arvokkaat maisema- ja kulttuurihistorialliset alueet

Tuulivoima-alueelle ei sijoitu maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Hankkeen suunniteltujen voimaloiden maisemalliselle kaukoalueelle eli alle 30 kilometrin etäisyydelle sijoittuu viisi maakunnallista maisema-aluetta sekä Pirkanmaan että Satakunnan alueelta (Kuva 44).

Muinaisjäännökset

Tuuli- ja aurinkovoima-alueen läheisyyteen ei sijoitu kanssa valtakunnallisesti merkittävien arkeologisten kohteiden inventoinnissa tunnistettuja kohteita. Lähin VARK-kohde on Parkanoon tuuli- ja aurinkovoima-alueen pohjoispuolelle sijoittuva Latikkalampi, joka sijoittuu noin 12 km etäisyydelle tuuli- ja aurinkovoima-alueesta. Myöskään ennestään tunnettuja arkeologisia kohteita ei sijoitu alueelle. Tuuli- ja aurinkovoima-aluetta lähin tunnettu arkeologinen kohde on Niinineva (1000033124), joka sijoittuu noin 1,8 km etäisyydelle lähimmästä TV1 voimalasta. Aurinkovoimaloita lähin arkeologinen kohde on Matomäki (1000006721), joka sijoittuu noin 1,3 km etäisyydelle AV1 paneelialueesta. Kohteet on esitetty kuvassa 48. Sähkönsiirtoreiteille sijoittuu osa muinaisjäänteistä.

Vaikutukset maisemaan

Tuulivoimalat

Tuulivoima-alueen vaikutusten arviointi on painottunut lähi- ja välialueille, sillä maisemavaikutukset ovat kyseisillä etäisyysvyöhykkeillä useimmiten voimakkaimmat, jos voimalat ovat sieltä havaittavissa. Lähialueen osana välittömässä lähiympäristössä voimalat näkyessään hallitsevat maisemaa.

Aurinkovoimalat

Aurinkovoimaloiden osalta Suomessa ei ole vielä yleisiä ohjeita esimerkiksi maisemavaikutusten tarkastelussa käytettävistä suositelluista etäisyysvyöhykkeistä. Aurinkopaneelien näkyvyyteen vaikuttavat ympäröivän tilan avoimuus sekä maastonmuodot. Matalan rakenteen takia melko vähäisetkin näköesteet peittävät voimakkaasti paneelien näkyvyyttä. Kuva 50. Näkymäanalyysikartta

Laaditut havainnekuvat

Tuulivoimaloiden maisemavaikutuksia on havainnollistettu eri suunnista laadittujen havainnekuvien ja havainnekuvaluonnosten avulla. Havainnekuvien pohjalla olevien valokuvien ottopaikat on merkitty näkymäalueanalyysikarttoihin. Osa kuvista on mukana tässä raportissa

pienennöksinä ja lisäksi kaikki kuvat on koottu erilliseen liitteeseen näkymäalueanalyysikarttojen kanssa. Kangaslammin hankkeen havainnekuvat on laadittu hankevaihtoehdossa VEB2 voimalalla, jonka roottorin halkaisija on 210 metriä ja napa-korkeus on 180 metriä. Havainnekuvat on laadittu alueesta laadittua maastomallinnusta hyödyntäen WindPRO-ohjelmalla.

Voimaloiden lähialueella ei sijaitse monia yleisiä ulkovirkistysalueita tai -kohteita. Virkistäytyminen on pääosin lähialueen asukkaiden toimintaa metsissä ja vesialueilla. Metsissä voimaloita harvoin näkyy, mutta vesialueilla voimaloiden näkyminen saattaa vaikuttaa virkistyskokemukseen. Lähialueella on joitakin pyöräily- ja melontareittejä. Melontareiteille voimaloita voi näkyä Parkanonjärvellä, mutta ei juurikaan Kovesjoella sulkeutuneessa maisematilassa. Parkanon Geopark- ja GeoparkPirkanmaa -pyöräilyreiteillä voimaloita voisi näkyä paikoitellen alueilla, joilla reitit kulkevat avointen peltojen läpi esimerkiksi Kastulantiellä Vatulankylän alueella tai Raivaluomassa Laholuomantieltä. Merkittävimpiä vaikutuksia kohdistuu virkistysmaiseman kokemiseen järvien rannoilla, joissa sijaitsee loma-asutusta, ja joista voimalat olisivat todennäköisimmin parhaiten havaittavissa ja pitkäkestoisemmin kuin reiteillä, joilla maiseman havaitseminen on hetkellistä.

Kuvassa 56 havainnekuva Parkanon kirkonmäeltä.

Havainnekuvat Kuva 51, 52,53,54.

Lentoestevalot

Tuulivoimaloihin tulee asentaa lentoestevalot lentoturvallisuuden takaamiseksi. Suomen nykyisen lainsäädännön mukaan jokaiseen tuulivoimalaan tulee asentaa lentoestevalo konehuoneen päälle. Punaiset lentoestevalot tulee sijoittaa myös voimalatorniin 50 metrin välein. Esimerkiksi Harjulammen uimapaikalla lähelle sijoittuvien voimaloiden lentoestevalot näkyisivät selkeästi pimeään aikaan. Muutamista voimaloista näkyy voimala-tornin huipun lentoestevalon lisäksi torniin sijoitettavia lentoestevaloja, jolloin lentoestevalot muodostavat ”valopylväitä” maisemaan.

Aurinkovoimaloiden vaikutukset maisemaan

Aurinkovoimaloiden vaikutukset maisemakuvassa eivät ulotu kovin laajalle alueelle paneelien matalan koon takia. Molemmissa aurinkovoimavaihtoehdoissa AV1 ja AV2 aurinkopaneelialueet sijaitsevat tuulivoima-alueella. Vaihtoehdossa AV1 paneelialueita on viisi. Niistä yksi (alue 4) sijoittuu tuulivoima-alueen pohjoisosaan Sarkinekitaan alueelle Vatulantien molemmin puolin. Yksi (alue 5) paneelialueista sijoittuu Rukonevan turvetuotantoalueelle hankealueen eteläosaan.

Vaikutukset pintavesiin

Voimalapaikkojen ja tiestön rakentamiseen liittyvät maanmuokkaustoimenpiteet saattavat hieman lisätä pintavesien kiintoainekuormitusta, sillä hankealue on ojitettua ja kaivutöiden vaikutukset alapuolisissa pienvesistöissä näkyvät nopeasti lyhyestä viipymäajasta johtuen. Mahdollisesti lisääntyneestä kiintoainekuormituksesta aiheutuva kuormitus pienvesille on kuitenkin kestoaltaan lyhytaikainen ja vaikutus arvioidaan kokonaisuutena vähäiseksi. Huoltoteiden rakentamisen yhteydessä tulee huolehtia pintavesien valuntareittien ja alueen hydrologian säilymisestä, mm. riittävällä määrällä oikein sijoiteltuja tienaamistöistä ei arvioida aiheutuvan muutoksia 4. jakovaiheen valuma-alueille.

Erityisesti eloperäisen maa-aineksen alueilla tulee huolehtia, että alueen hydrologia säilyy. Mahdollisuuksien mukaan säilytetään kasvillisuus tai kasvipeite aurinkovoimalakentän alla. Minimoidaan pinnan käsittely, esimerkiksi käyttämällä kevyitä perustuksia. Alueen valumavedet tulee käsitellä hallitus lasketusaltaiden, kosteikoiden ja pintavalutuskenttien avulla.

Havainnot kaavaluonnoksesta

Kiitosta kaavaluonnosaineisolle voi antaa selkeästä kartoille sijoitetusta esityksestä, jossa hankealueelle sijoittavat muut alueet ja toiminnot on havainnollistettu selvästi ja kartat havainnollistivat tiedon lukijalle selkeästi ja helposti. Myös sähkösiirtoreitit SVE1, SVE2 ja SVE3 on havainnollistettu selkeästi. Kartassa näkyy myös Fingridin Kristiinankaupunki- Nokia 400+100 kV sekä Ikaalisten enklaavi. Samoin osiossa Alueen muut hankkeet sivulla 31 kuvassa 9, on selkeästi esitetty alueelle tai läheisyyteen sijoittuvat maa-ainesten ottoalueet ja -ottoluvat. Kuvallinen esitys muiden hankkeiden sijoittumisesta Kangaslammin hankkeet ympäristöön on esitetty kuvassa 10.

Suojelualueet

Sähkösiirtoreitti SVE3 kulkee läheltä Rajanevan(5003) luonnonsuojelu-ohjelma-alueita. Kartassa tämä on hyvin esitetty. Suurennetussa kuvassa voidaan havaita, että voimajohto kulkee noin 300-350 metrin päässä Rajanevan suojelualueen rajasta.

Myös sähkösiirtoreitti SVE2 kulkee lähellä Kaitojenviesien suojelualueita noin 150 metrin päässä alueen eteläpäästä. Kuvassa 36. on havainnollistettu voimaloiden sijoittuminen suhteessa Ronokorven soidensuojelukohteen täydennyskohteeseen hankevaihtoehdossa VE2B.

Viitasammakot

Numerolla 8 merkitty soidinalue on hyvin lähellä alueen länsipuolelle sijoitettavaa tuulivoimalaa. Koska lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen on lailla kielletty, niin kaava-aineistossa tulee ottaa kantaa, miten kyseinen alue suojellaan rakentamisen aikana. Viitasammakko kohdassa on väärä kuvanumero, oikea kuvanro on 31. Tämä on hyvä korjata oikein.

Aurinkovoimalakentät

Erityisesti eloperäisen maa-aineksen alueilla tulee huolehtia, että alueen hydrologia säilyy. Mahdollisuuksien mukaan tulee säilyttää kasvillisuus tai kasvipeite aurinkovoimalakentän alla. Pinnan käsittely tulee minimoida, esimerkiksi käyttämällä kevyitä perustuksia. Alueen valumavedet tulee käsitellä hallitus lasketusaltaiden, kosteikoiden ja pintavalutuskenttien avulla.

Oheisaineistona:

Lausuntopyyntö

Kangaslammin osayleiskaavaluonnos Ikaalinen

Kaavaselostus Ikaalinen

Kangaslammi OAS Ikaalinen

Kaavoituksen alkuvaiheen viranomaisneuvottelun muistio

Melu- ja varjostusmallinnusten raportti

Arkeologinen inventointi

Arkeologinen täydennysinventointi

Luonto- ja linnustoselvitysraportti

Pesimälintulajit

Pesimälinnustopisteet kartta

Natura arviointi Kaidatvedet

Näkymäalueanalyysi ja havainnekuvat

Päätös on kaupungin strategian mukainen.

Valmistelija: rakennustarkastaja Raisa Karinsalo p. 044 7865 651

Esittelijä

Rakennustarkastaja Raisa Karinsalo

Päätösehdotus

Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyy kaavaluonnoksen, mutta esittää seuraavia huomioita aineistosta. Rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa, että osa kaavaluonnosaineiston havainnekartoista ansaitsee kiitosta. Ne ovat selkeitä ja niistä pääsee hyvin perille hankealueen ympäristössä sijaitsevista erilaisista kohteista, joihin Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimahanke vaikuttaa. Aineistossa on myös suoraan tuotu esillenegatiivisia vaikutuksia kaunistelematta. Tämä antaa valmistelusta tuntuman, että hanketoimijalla on aito halu selvittää hankeen vaikutuksia ympäristöön ja pyrkiä sopeuttamaan niitä. Hankealueella sijaitsee viitasammakon soidin- ja levähdysalueita ja näistä numerolla 8 merkitty alue sijaitsee melko lähellä yhtä alueen voimaloista. Aineistosta ei selvinnyt tarkkaa etäisyys, mutta karttakuvassa etäisyys näytti pieneltä. Koska viitasammakoiden elinpiirin hävittäminen ja vahingoittaminen on lailla kielletty, niin kaava-aineistossa tulee esittää, miten tämä alue suojellaan rakentamisen aikana. Alueen valumavedet tulee käsitellä hallitusti, laskeutusaltaiden, kosteikoiden tai pintavalutuskenttien avulla. Näistä tarkempi suunnitelma tulee esittää rakentamislupasuunnitelmissa. Aineiston kuvasta 14 nähdään, että Kangaslammin rannalla on yksi loma-asunto ja voimalat ovat arviolta muutaman sadan metrin päässä loma-asunnosta. Erityisesti tämän suhteen tulee esittää selvitys välkkeen- ja melutason suhteen siitä, että ne eivät ylitä lain sallimia enimmäisarvoja.

Käsittely

Päätös